

Існує два типи команд операційної системи MS DOS: внутрішні та зовнішні.

Внутрішні команди - це найпростіші та найчастіше використовувані команди системи. Вони є частиною командного процесора COMMAND.COM і завантажуються в пам'ять під час завантаження операційної системи.

Зовнішні команди реалізовані у вигляді окремих виконуваних програм, тобто у вигляді файлів з розширенням .EXE або .COM і знаходяться вони в системному каталозі. Наведемо деякі, найуживаніші команди операційної системи MS DOS із їх коротким описом.

Команда DIR - виведення вмісту каталогу. Синтаксис: DIR [шлях] [/p] [/w]. Внутрішня команда, виводить на екран вміст заданого аргументом шлях каталогу. Параметр /p означає, що виведення буде проводитися по сторінках, а параметр /w - виведення в ущільненому вигляді (по п'ять імен файлів в одному рядку) без додаткової інформації. Команда DIR без аргументів виводить вміст поточного каталогу. Приклади використання команди DIR:

DIR C:\USERS - виведення вмісту каталогу C:\USERS; DIR /P - виведення вмісту поточного каталогу в посторінковому режимі; DIR \WINDOWS /W - виведення вмісту каталогу C:\WINDOWS в ущільненому вигляді.

Команда CD (Change Directory) - зміна поточного каталогу. Синтаксис: CD [шлях]. Внутрішня команда, встановлює поточним каталог заданий в аргументі шлях. Якщо, наприклад, виникає потреба замінити поточний каталог на C:\SAMPLE\SOURCES, то потрібно ввести в командний рядок таку команду: CD \SAMPLE\SOURCE. Для переходу в каталог SOURCE потрібно ввести команду: CD SOURCE. Для повернення в батьківський каталог (SAMPLE) можна ввести команду: CD .. , а для переходу в кореневий каталог потрібно ввести CD \. Команда CD без параметрів виводить на екран назву поточного каталогу.

Команда MD (Make Directory)- створення каталогу. Синтаксис: MD каталог. Внутрішня команда, створює новий каталог заданий аргументом каталог. Цей аргумент може бути повним шляхом до каталогу, а також задавати ланцюжок каталогів. Приклади використання команди MD:

MD DOC - створення в поточному каталозі каталогу з іменем DOC; MD C:\USER\IVAN - створення підкаталогу IVAN у каталозі C:\USER (якщо він існує, в протилежному випадку створюється і цей каталог); MD NEW1\NEW2 - створення в поточному каталозі каталогу з іменем NEW1, а також створення в каталозі NEW1 Каталогу NEW2.

Команда RD (Remove Directory) - знищення каталогу. Синтаксис: RD каталог. Внутрішня команда, знищує каталог заданий аргументом каталог. Перед знищенням каталогу потрібно знищити всі файли, які є в ньому. Не можна також знищувати поточний каталог. Приклад використання команди RD:

RD C:\USER - знищення каталогу з іменем C:\USER.

Команда COPY - багатофункціональна команда, призначена для копіювання, об'єднання та створення файлів. Синтаксис: COPY файл 1 файл 2. Параметр файл 1 задає файл або групу файлів, що потрібно скопіювати, а параметр файл 2 задає каталог або назву файлу куди потрібно скопіювати. Обидва параметри можуть бути повними маршрутами до файлу (файлів).

Якщо потрібно об'єднати файли, то параметр файл 1 задає список файлів через знак +, які потрібно об'єднати, а параметр файл 2 задає назву результуючого файлу. У випадкові створення текстового файлу за допомогою команди COPY в ролі параметру файл 1 використовується ім'я стандартного пристрою введення CON, причому можна відразу ввести

текст у створений файл (ознака завершення введення тексту - комбінація клавіш CTRL+Z).
Приклади використання команди COPY:

COPY FILE1.TXT FILE2.TXT - копіювання файлу FILE1.TXT в файл FILE2.TXT (в поточному каталозі);

COPY FILE1.TXT C:\DOCUMENT - копіювання файлу FILE1.TXT з поточного каталогу в каталог C:\DOCUMENT, причому назва файлу не змінюється;

COPY C:\FILE1.TXT C:\DOCUMENT\FILE2.TXT - копіювання файлу FILE1.TXT з кореневого каталогу логічного диску C в каталог C:\DOCUMENT, причому назва файлу змінюється на FILE2.TXT;

COPY FILE1.TXT+FILE2.TXT+FILE3.TXT C:\FILE4.TXT - об'єднання файлів FILE1.TXT, FILE2.TXT, FILE3.TXT, FILE4.TXT з поточного каталогу та копіювання в файл FILE4.TXT кореневого каталогу логічного диску C;

COPY CON FILE.TXT - створення в поточному каталозі файлу з іменем FILE.TXT, після чого можна ввести з клавіатури текст, який буде збережений в цьому файлі (після введення комбінації клавіш CTRL+Z).

Команда DEL (DElete) - знищення файлів. Синтаксис: DEL файл [/p]. Внутрішня команда, знищує файл(и) заданий аргументом файл. Аргумент файл може бути повним шляхом до файлу, а також може задавати список імен файлів розділених комою або шаблон групи файлів, що підлягають знищенню. Необов'язковий параметр /p означає, що перед знищенням файлів на екрані з'являтиметься запит на підтвердження знищення. Приклади використання команди DEL:

DEL C:\FILE1.TXT - знищення файлу FILE1.TXT в кореновому каталозі диску C; DEL FILE1.TXT,FILE2.TXT,FILE3.TXT - знищення в поточному каталозі трьох файлів FILE1.TXT, FILE2.TXT, FILE3.TXT; DEL *.BAK - знищення в поточному каталозі всіх файлів з розширенням .BAK.

Команда REN (REName) - перейменування або переміщення файлів. Синтаксис: REN файл 1 файл 2. Внутрішня команда, змінює стару назву файлу, задану аргументом файл 1 на нову, задану аргументом файл 2. Аргументи можуть задавати повний шлях до файлу. Якщо шлях в аргументі файл 2 відрізняється від шляху в аргументі файл 1, то відбувається переміщення файлу в каталог, заданий в аргументі файл 2. Крім того, аргументи команди REN можуть бути шаблонами груп файлів, тобто можна одночасно міняти назву декількох файлів. Приклади використання команди DEL:

REN FILE1.TXT FILE2.TXT - перейменування файлу FILE1.TXT в файл FILE2.TXT; REN C:\FILE1.TXT C:\DOC\FILE2.TXT - переміщення файлу FILE1.TXT з кореневого каталогу логічного диску C в каталог DOC, а також зміна його назви на FILE2.TXT; REN *.TXT *.DOC - перейменування файлів типу .TXT у файли типу .DOC.

Команда FORMAT - форматування диска. Синтаксис:FORMAT диск: [/s] [/n:] [/t:]. Зовнішня команда, форматує вказаний в аргументі диск логічний диск, а також створює на ньому системні структури даних такі, як каталог та таблиця розміщення файлів FAT. Параметр [/n:] вказує на кількість секторів на доріжці, параметр [/t:] задає кількість доріжок на диску, а параметр [/s] означає, що на відформатований диск необхідно скопіювати системні файли з метою створення завантажувального диска (диска, із якого можна завантажити операційну систему). Приклади використання команди FORMAT:

FORMAT A: - форматування логічного диска A, тобто дискети; FORMAT C: /S - форматування логічного диска C та копіювання системних файлів.

Всі команди операційної системи, в тому числі вище перераховані, мають один спеціальний параметр /?, який означає виведення так званої контекстної допомоги допомоги (help). Виконання команди з цим параметром приводить до виведення на екран відомостей про цю команду, включаючи синтаксис, список всіх параметрів та їх призначення.

Стандартним пристроєм виведення для більшості команд є екран. Якщо необхідно переадресувати виведення результатів виконання команди у файл, то в командному рядку після імені команди слід вказати спеціальний символ переадресації '>', після якого має йти назва файлу-приймача, наприклад:

```
DIR >FILE.DAT
```

Якщо файл-приймач вже існував, то старий вміст файлу буде знищено. Тому, якщо потрібно, щоб нова інформація була дописана у вже існуючий файл, необхідно ввести символ '>>':

```
DIR >>FILE.DAT
```

Стандартним пристроєм введення для більшості команд є клавіатура. Для переадресації введення використовується символ '<'.